

Het onverzekerde risico van kernenergie: sorry volstaat niet (23.6.09)

Op basis van reële meteorologische gegevens liet Greenpeace 270 kaarten opstellen die de verspreiding van de radioactiviteit na een groot kernongeval in de centrales van Doel en Tihange illustreren. Op een speciaal ontwikkelde website kunt u zelf naargelang uw woonplaats nagaan welk risico u loopt in geval van een zwaar nucleair ongeval.

In de streek van Luik en Antwerpen hebben vrijwilligers van Greenpeace tachtigduizend brieven verspreid. Die informeren de inwoners van deze streken, die het grootste gevaar lopen na een kernongeval, over de onverschilligheid van Electrabel op het vlak van verzekeringen. Het bedrijf is namelijk slechts verzekerd voor een plafond van 300 miljoen euro, een fractie van de schade die een kernongeval kan veroorzaken. Greenpeace stelt voor om Electrabel een 'risicotaks' te laten betalen en die bedragen te investeren in hernieuwbare energie, om zo de kernuitstap te versnellen.

Door de kerncentrales langer te laten draaien, neemt het risico op een groot kernongeval toe. Sommige Belgische reactoren gaan nu al meer dan 10 jaar langer mee dan de aanvankelijk voorziene levensduur van 30 jaar. Naargelang de windrichting zou een gebied met de oppervlakte van België voor tientallen jaren onbewoonbaar verklaard kunnen worden. Maar Electrabel geniet een minimale dekking voor zijn centrales van Tihange en Doel: nog geen duizendste van het risico is verzekerd.

De risico's in kaart

Greenpeace deed een beroep op het meteorologisch instituut van de Universiteit van Wenen om de omvang van de radioactieve besmetting (met cesium-137) na een kernongeval in Tihange (Hoei) of Doel (Antwerpen) in te schatten. Op basis van de simulatie van de verspreiding van de mogelijke nucleaire wolk en van de impact daarvan doen we belangrijke vaststellingen.

De radioactiviteit kan zich tot buiten de grenzen van België verspreiden en afhankelijk van de windrichting kunnen gebieden in Europa met een oppervlakte als België onbewoonbaar worden verklaard. Door die verspreiding kunnen vooral Nederland en Duitsland worden getroffen, maar een zware besmetting is zelfs nog mogelijk tot in Hongarije. In België vormt de kernreactor van Tihange het grootste risico voor Luik en Namen. Maar in sommige weersomstandigheden zouden ook Brussel en Antwerpen voor tientallen jaren geëvacueerd moeten worden. Na een zwaar ongeval in Doel loopt Antwerpen het grootste risico. Ook Gent, Namen, Luik en Brussel kunnen onbewoonbaar verklaard worden.

Erfenis uit het verleden

Uit schattingen in landen als Frankrijk en Duitsland kunnen we afleiden dat een groot kernongeval in België met zijn dichte bevolking en felle industrialisering een enorme economische impact zou hebben. Kernenergie zou ook niet langer concurrentieel zijn wanneer de kosten voor een verzekering mee zouden verrekend worden in de elektriciteitsprijs. In België is de verantwoordelijkheid van de exploitant historisch beperkt, wat eigenlijk neerkomt op een indirecte subsidiëring van kernenergie. Dat staat haaks op een vrijgemaakte elektriciteitsmarkt.

Greenpeace heeft juristen geraadpleegd en een wetsvoorstel opgesteld dat een "risicotaks" invoert op de nucleaire kilowattuur. Het onverzekerde risico van de kerncentrales betekent een grote last voor de samenleving. Electrabel kan die lasten compenseren door een risicotaks te betalen. Het geld dat via de taks gerecupereerd wordt, wordt in het bestaande Kyotofonds gestort en geïnvesteerd in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie om zo de kernuitstap te versnellen. Het sluiten van de kerncentrales is de meest doeltreffende manier om het nucleaire risico weg te werken.

Kernuitstap

Uit de recente [opiniepeiling](#) die studiebureau Ipsos uitvoerde voor Greenpeace blijkt dat de Belgen massaal de kaart trekken van hernieuwbare energie. Bovendien blijkt uit de voorspellingen van de productiecapaciteit van netbeheerder Elia dat tegen 2015 in België de bestaande alternatieve projecten volstaan om de sluiting van de drie eerste kernreactoren mogelijk te maken. Deze [tabel](#) toont aan dat er zelfs zonder de milieuonvriendelijke projecten voor nieuwe steenkoolcentrales voldoende nieuwe projecten zijn om het verlies van de reactoren op te vangen.

De publicatie van de kaarten over de besmetting met cesium-137 en het voorstel tot wetswijziging over de nucleaire verantwoordelijkheid moeten onze politici aansporen om een eind te maken aan de bewuste onduidelijkheid over de kernuitstap. Het risico is te groot om zich ervan af te maken met een “sorry, daar hebben we niet aan gedacht...”

www.no-nukes-no-sorry.be

Op deze website vindt u de kaarten van de verspreiding van radioactiviteit voor Doel 1 en Tihange 1, twee van de reactoren die wettelijk gezien tegen 2015 gesloten moeten worden. De wet op de kernuitstap voorziet de stillegging van de overige reactoren in 2025.

Greenpeace Belgium

.